

1

आपतकालीन टेलिफोन सेवा

1-1

आकस्मिक बिरामी/चोटपटक, आगलागी आदि(119 नम्बर)

आकस्मिक बिरामी/चोटपटक, आगलागीको बेलामा 119 मा टेलिफोन गर्नुहोस्।

आकस्मिक बिरामी भएमा, चोटपटक लागेमा

- ① 119 मा टेलिफोन गर्दा, अपरेटरले "आगलागी हो कि? इमरजेन्सी हो?" भनेर जापानी भाषामा सोधे हुनाले, "क्यूक्यू देसु अर्थात् इमरजेन्सी हो।" भनेर जापानी भाषामै बताउनुहोस्।
- ② एम्बुलेन्स आउनुपर्ने स्थान या ल्याण्डमार्कहरू बताउनुहोस्।
- ③ स्वास्थ बिग्रेको व्यक्तिको लक्षण र उमेर बताउनुहोस्।
- ④ तपाईंको नाम र सम्पर्क ठेगाना बताउनुहोस्।

तलको वेबसाइटबाट एम्बुलेन्स बोलाउने तरिका हेर्न सकिन्छ (बहुभाषामा सेवा प्रदान)।

https://www.fdma.go.jp/html/life/gaikokujin_kyukyusya_guide/index.html

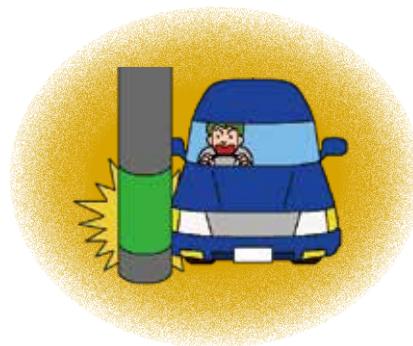
आगलागीको बेलामा

- ① 119 मा टेलिफोन गर्दा, अपरेटरले "आगलागी हो कि? इमरजेन्सी हो?" भनेर जापानी भाषामा सोधे हुनाले, "खाजि देसुका अर्थात् आगलागी हो।" भनेर जापानी भाषामै बताउनुहोस्।
- ② आगलागीको स्थान बताउनुहोस्।
- ③ तपाईंको नाम र सम्पर्क ठेगाना बताउनुहोस्।

1-2

सडक दुर्घटना/आपराधिक क्षति (110 नम्बर)

- सडक दुर्घटना या आपराधिक घटना आदी आइपरेमा, प्रहरी अधिकारीलाई तुरुन्तै बोलाउन पर्दा 110 मा टेलिफोन गरेर प्रहरी कन्ट्रोलमा रिपोर्ट गर्नुहोला।
 - 110 मा टेलिफोन गरेमा, अपरेटरले मुख्यतया निम्न कुराहरूको प्रश्न गर्ने भएकाले, नआतिकन, सकेसम्म सही जबाफ दिनुहोला।
- ① कहिले, कहाँ, के भएको थियो
 - ② तपाईंको नाम, सम्पर्क ठेगाना आदी
 - ③ दुर्घटनाको अर्को पक्ष या अपराधीको लिङ्ग, व्यक्ति सङ्ख्या, उमेर, पाहिरन आदि
 - ④ चोटपटक लागेको व्यक्ति छन् कि छैनन्
- आफूले टेलिफोन गर्न नसक्ने अवस्थामा नजिकै रहेको व्यक्तिलाई सहायताको लागि अनुरोध गर्नुहोला।

2

विपद्

2-1

समुन्द्री आँधी या 'एकत्रित भारी वर्षात'

- ऋतु परिवर्तन हुने बेलामा दक्षिणको तातो वायु र उत्तरको विसो वायु ठोकिने बोर्डर लाइन (अग्र पड्तिको रेखा) जापानको आकाशमा अडकिएर रहनाले अक्सर भारी वर्षात् हुने गर्दछ।
- समुन्द्री आँधी या अग्र पड्तिको रेखाले उत्पन्न गराउने न्यून चापीय वायु जापानको नजिकबाट गुजिने बखतमा फराकिलो परिधिमा भारी वर्षात् हुने गर्छ।
- भौगोलिक बनोटको प्रभावहरूले गर्दा माथि बग्ने हावाको प्रवाह उच्च भएर बनेको बादल (क्युमुलोनिम्बस) एउटै स्थानमा तह बाबिलेएर, उही स्थानमा लगातार भारी वर्षात् ('एकत्रित भारी वर्षात्') हुन जाने गर्दछ।
- यस्तो खालको भारी वर्षाहरूले, भूस्खलन या बाढी त्याउने र ठूलो क्षति गराउने भएकोले सावधानी अपनाउनुपर्ने हुन्छ।

(1) खोला-नदीमा बाढी

- भारी वर्षात् आदिको कारणले खोला-नदीको पानी ओभर-फ्लो भएर बाढी आएमा भवनहरू डुब्ने, मानिसलाई बगाउने हुनसक्छ।
- बाढीबाट जीवन रक्षा गर्नको लागि निम्न क्रियाकलाप गर्नुपर्छ।

तयारी गर्ने

पहिले देखि नै हाजार्ड म्याप आदि प्रयोग गरेर दुबानमा पर्ने डर भएको स्थान तथा सेल्टर, घर आदिबाट सेल्टरसम्मको सुरक्षित बाटो थाहा पाई राख्ने कुरा महत्वपूर्ण हुन्छ।

महत्वपूर्ण बानेदृश्य

हाजार्ड म्याप

विपद् आइपर्ने डर भएको स्थान लेखिएको नक्सा हो।

विस्तृतमा तलको वेबसाइटमा हेर्नुहोला।

<https://disaportal.gsi.go.jp/>

भारी वर्षात् हुँदा

- मौसम विज्ञान विभाग आदिले जारी गर्ने प्रकाप रोकथाम मौसमको सूचना आदिको आधारमा, खतरा छ भन्ने लागेमा आफैले सोचेर सुरक्षित स्थानमा जानुपर्छ।
- गाउँपालिका/नगरपालिकाबाट 'आश्रय लिने जानकारी' प्रसारण भएपछि, खतरायुक्त स्थानबाट सुरक्षित स्थानमा आश्रय लिन जानुपर्छ।
- आश्रय लिन जाने तरिका बारेमा "3 आश्रय" मा हेर्नुहोला।

(2) भूस्खलन

भूस्खलन भनेको, भारी वर्षात् आदिको कारणले माटो, दुंगा र बालुवा चलायमान भएर आउने विपद् हो। पहाड या चट्टानबाट पहिरो खस्ने, दुंगा तथा माटो र बालुवाहरू बग्दै आएर भवनहरू भल्काउने, पुर्ने, सडक पार गर्न नसक्ने आदि हुन सक्छ।

भूस्खलनबाट जीवन रक्षा गर्नका निमित्त निम्न क्रियाकलापहरू गर्नुपर्छ।

तयारी गर्ने

पहिले देखि नै हाजार्ड म्याप आदि प्रयोग गरेर भूस्खलनमा पर्ने डर भएको स्थान तथा सेल्टर, घर आदिबाट सेल्टरसम्मको सुरक्षित बाटो थाहा पाई राख्ने कुरा महत्वपूर्ण हुन्छ।

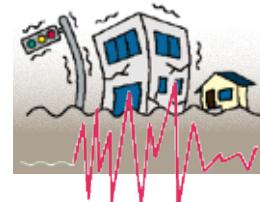
भारी वर्षात् हुँदा

- ① मौसम विज्ञान विभाग आदिले जारी गर्ने प्रकोप रोकथाम मौसमको सूचना आदिको आधारमा, खतरा छ भन्ने लागेमा आफैले सोचेर आश्रय लिन जानुपर्छ।
- ② गाउँपालिका/नगरपालिकाबाट 'आश्रय लिने जानकारी' प्रसारण भएपछि, खतरायुक्त स्थानबाट सुरक्षित स्थानमा आश्रय लिन जानुपर्छ।
- ③ आश्रय लिन जाने तरिका बारेमा "3 आश्रय" मा हेर्नुहोला।

2-2

भूकम्प

- जापानको आसपासमा, धैरैलेटहरू अवस्थित रहेको र, यसले गर्दा जटिल किसिमका शक्ति सञ्चय हुने भएकोले, संसार भरीमै प्रख्यात भूकम्प आइरहने भूभागको रूपमा चिनिने गरेको छ।
- भूकम्प आएको बेलामा, पहिला, आफ्नो जीवन आफैले रक्षा गर्ने, स्थानीय व्यक्तिहरूसँग सहकार्य गरेर जीवन रक्षा गर्ने जस्ता कुराहरू अत्यन्त जरुरी हुन्छ।
- भूकम्पबाट जीवन रक्षा गर्नका निमित्त पहिल्यै देखि निम्न क्रियाकलाप गर्नुपर्छ।

तयारी गर्ने

- ① ठुलो भूकम्प आएमा आश्रय लिने स्थान बारेमा परिवारसँग छलफल गरिराख्न पर्छ।
- ② स्थानीय रूपमा आयोजना हुने 'विपद् रोकथाम पूर्वाभ्यास'मा सहभागी भएर, स्थानीयले गर्ने गरेको प्रयास बारेमा बुझनपर्छ।
- ③ न्यूनतम 3 दिनको भाग बराबर (सकेसम्म 1 हप्ता बराबरको भाग)को खाद्य सामाग्री/पिउने पानी या चोटपटकको उपचारमा प्रयोग गर्न सकिने सामानहरू व्यवस्था गर्नुपर्छ।
- ④ फर्निचर नढल्ने गरी अचल (भित्तामा फिक्स आदि गरेर) बनाएर राख्नपर्छ। यदि ढली हालेपनि केही नहुने गरी राख्ने ठाउँमा विचार पुऱ्याउने।

महत्वपूर्ण बिन्दु

म्याग्निच्युड र सिन्दो (भुकम्पीय तीव्रता)

- म्याग्निच्युडले भूकम्पको परिमाणलाई सङ्ख्यामा व्यक्त गर्दछ। म्याग्निच्युडको मान 1अङ्क ठुलो भएमा, त्यसको शक्ति करिब 32 गुणा हुनेछ।
- सिन्दो (भुकम्पीय तीव्रता)ले, उक्त स्थानमा भूकम्पले गराएको कम्पनको तीव्रतालाई व्यक्त गर्दछ। मौसम विज्ञान विभागले, सिन्दो (भुकम्पीय तीव्रता)लाई 10 तहमा (0, 1, 2, 3, 4, 5 भन्दा कम, 5 भन्दा बढि, 6 भन्दा कम, 6 भन्दा बढि, 7) वर्गीकरण गरेको छ।
- यी जानकारीहरू टिप्पी, रेडियो, इन्टरनेट आदिबाट हासिल गर्न सकिन्छ।

भूकम्प आएको बेलामा

भूकम्प आएमा नआतिकन क्रियाकलाप गर्नुहोस्। कस्तो खालको क्रियाकलाप गर्ने भनेर, भूकम्प आउँदा आफू रहेको स्थान अनुसार फरक पर्न आउने भएकोले, तलको बुँदामा ध्यान पुऱ्याउनुहोला।

① शान्त पूर्वक क्रियाकलाप गर्ने

- घर या भवन भित्र हुँदा
कम्पनले खसेको सामानबाट टाउको जोगाउनको लागि, बलियो टेबुलहरूको मुनि शरीर लुकाउने र, कम्पन नरोकिउन्जेल सम्म पर्खिने गर्नुपर्छ।
- बाहिर निकलेको अवस्थामा
भवनको नजिकै हुँदा, साइनबोर्ड या भवनको पर्खाल या इयालको सिसा खसरे लाग्न सक्ने भएकोले, व्याग आदिले टाउको जोगाएर, सुरक्षित स्थान तर्फ आश्रय लिनुपर्छ।
- मोटरमा चढेको अवस्थामा
कम्पन महसुस भएपछि, नहडबडाइकन मोटरलाई सडकको बायाँ तर्फ रोकेर इन्जिन बन्द गर्ने गर्नुपर्छ। साँचो घुसारेकै अवस्थामा मोटरबाट ओर्लेर, हिँडेर सुरक्षित स्थान तर्फ गएर आश्रय लिने।

② आगो व्यवस्थापन

- भूकम्पको कारणले आगलागी हुन गयो भने झन् धैरै ठूलो क्षति हुन जान्छ।
- कम्पन रोकिएपछि भान्छा या स्टोभ आदिको आगो निभाउनु पर्छ।
- यदि आगो लागी हालोमा, फायर एक्सटिन्युइसर आदिले सकेसम्म आगो निभाउनु पर्छ।
- भूकम्प पश्चात् ग्याँस चुहावट हुनसक्ने भएकोले आगो बाल्य हुँदैन।

③ सुरक्षित स्थानमा आश्रय लिन जाने

- भूकम्पद्वारा घर लाईने या आगलागी भएर खतरा उत्पन्न हुने हुनसक्छ।
- पहाडको नजिकैतिर पहिरो खस्त सक्ने भएकाले, कम्पन रोकिएपछि यथाशक्य चाँडो, बसोबास रहेको गाउँपालिका/नगरपालिकाले निर्दिष्ट गरेको आश्रय स्थलमा आश्रय लिनुपर्छ।
- भूकम्पको कारण बिजुली काटिएको स्थानमा पुन बिजुली आउँदा बिद्तिय सामानबाट आगोलागि हुने सम्भावना भएकोले सेल्टरमा जानु अघि ब्रेकर (मुख्य स्विच) निभाउने।

④ छिमेकी बिचको सहकार्य, एकले अर्कोलाई गर्ने सहायता

- विपद् आइपरेको बेलामा, छिमेकी व्यक्तिहरू बिच एकले अर्कोलाई सहायता गर्नु महत्वपूर्ण हुन्छ।
- विशेषतः एकलै जीवन निर्वाह गर्ने वृद्ध व्यक्तिया शारीरिक रूपमा अशक्त व्यक्तिहरूलाई बोलाएर, सहकार्य गर्दै एकले अर्कोको सहायता दिनुपर्छ।

⑤ सही जानकारी हासिल गर्ने

- ठूलो भूकम्प आएपछि, विभिन्न जानकारीहरू सुन्नमा आइन्छ।
- टिभी, रेडियो, मोबाइल टर्मिनलया 'प्रशासनिक विपद् रोकथाम वायरलेस माइक' को जानकारीहरूको आधारमा, ताजा सही जानकारी हासिल गरेर शान्तपूर्वक क्रियाकलाप गर्नुपर्छ।

महत्वपूर्ण बानिंदू

'भूकम्प सम्बन्धी आपल्कालीन ब्रेकिङ न्युज' (सावधानी सूचना)

- मौसम विज्ञान विभागले, अधिकतम सिन्दो (भुकम्पीय तीव्रता) 5-वा सो भन्दा माथि हुने पूर्वनुमान गर्न्यो भने, सिन्दो (भुकम्पीय तीव्रता) 4 वा सो भन्दा माथिको कम्पनको पूर्वनुमान गरिने क्षेत्रलाई लक्षित गरेर 'भूकम्प सम्बन्धी आपल्कालीन ब्रेकिङ न्युज' (सावधानी सूचना) जारी गर्ने गर्छ।
- टिभी, रेडियो, मोबाइल टर्मिनल, 'प्रशासनिक विपद् रोकथाम वायरलेस माइक' अदिबाट 'भूकम्प सम्बन्धी आपल्कालीन ब्रेकिङ न्युज' प्रसारण हुनेछ।

भूकम्प र 'भूकम्प सम्बन्धी आपल्कालीन ब्रेकिङ न्युज' बारेको मिडियो (अड्डग्रेजी भाषा/विनियाँ भाषा/दक्षिण कोरियाली भाषा/जापानी भाषा)

https://www.jma.go.jp/jma/kishou/books/sokuho_dvd/index.html

भूकम्पको आकस्मिक सुचना आएमा नआतिकन सुरक्षित रहने !

2-3

सुनामी

- समुन्द्रको पिंध मुनि ठूलो भूकम्प आएमा समुन्द्रको पिंधबाट छचल्किएर पानी माथि आउने, तल जाने हुन्छ। यसको कारणले, समुन्द्री सतह अस्थिर भएर ठूलो छालको रूपमा चारैतरफ फैलिनुलाई सुनामी भनिन्छ।
- "सुनामी आउनु अगाडि अवश्यपनि पानीको तह घट्छ" भन्ने कथन रहेको छ तर, त्यस्तो हुन्छ नै भन्ने हुँदैन।

तयारी गर्ने

सुनामीबाट जीवन रक्षा गर्नका निमित्त, पहिले हाजार्ड म्यापहरू प्रयोग गरेर आश्रय स्थल निश्चय गरी, आफ्नो घर तिरबाट आश्रय स्थल सम्मको सुरक्षित मार्ग निश्चय गरेर राख्न महत्वपूर्ण हुन्छ।

सुनामी आउला जस्तो (अथवा आएको) बेलामा

समुन्द्री तटमा सुनामी आएको देखेर सुरक्षित स्थान तर्फ भाग्न सुरु गरेर भ्याउन सकिँदैन। निम्न कुराहरूमा ध्यान पुऱ्याएर आश्रय स्थल तर्फ भाग्नुहोस्।

- समुन्द्र या 'नदीको सङ्गम स्थल' नजिकै बलियो कम्पन महसुस भएको बेलामा तथा कमजोर कम्पन भएपनि लामो समय सम्म मन्द भूकम्प महसुस भएको बेलामा, तुरुतै समुन्द्री तट या 'नदीको सङ्गम स्थल'बाट टाढा भएर, अग्लो ठाउँ या आश्रय लिने बिल्डिङ जस्ता अग्ला स्थानमा आश्रय लिनुपर्छ।
- भूकम्प महसुस नभएपनि, मौसम विज्ञान विभागबाट सुनामी सावधानी सूचना जारी गरेको बेलामा तथा स्थानिय निकायबाट सेल्टरमा जाने निर्देशन आएमा, तत्कालै समुन्द्री तट या 'नदीको सङ्गम स्थल'बाट टाढा गएर, अग्लो ठाउँ या आश्रय लिने बिल्डिङ जस्ता अग्ला स्थानमा आश्रय लिनुपर्छ।
- टिभी, रेडियो, मोबाइल टर्मिनल, 'प्रशासनिक विपद् रोकथाम वायरलेस माइक', अड्ग्रेजी भाषा संस्करणको मौसम विज्ञान विभागको वेबसाइट या Safety tips आदिबाट सही जानकारी हासिल गर्नुपर्छ।
- सुनामीको छाल पटक-पटक फर्केर आउने भएकोले, सावधानी सूचना/चेतावनी सूचना नहटाइन्नेल सम्म समुन्द्री तट या 'नदीको सङ्गम स्थल'को नजिकै जानु हुँदैन।

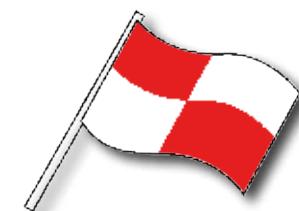
महत्वपूर्ण बान्दि

सुनामी झण्डा

- सन 2020 जुन महिनादेखि सामुद्रिक तट आदिमा बुटेदार झण्डा "सुनामी झण्डा" मार्फत ठूलो सुनामीको खतराको सूचना, सुनामी खतराको सूचना, सुनामी सचेतनाको सूचना जानकारी गराउने कुरा हेर्ने र सुन्ने गरी सूचना दिने कार्य सुरु गरिएको छ।
- "सुनामी झण्डा" प्रयोग गर्नाले काननसुन्ने अपांगता भएका व्यक्तित तथा छालरहावाको आवाज सुन्न गाहो हुने पौडिरहेको व्यक्ति, साथै बिदेशीहरूको लागि पनि सुनामी खतराको सूचना दिन सक्ने भएको छ।

"सुनामी झण्डाको बारेमा (अंग्रेजी)

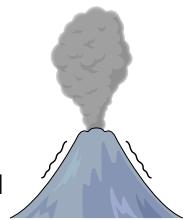
https://www.data.jma.go.jp/eqev/data/en/tsunami/tsunami_flag.html

2-4

ज्वालामुखी विस्फोट

- जापानमा 111 वटा सकृय ज्वालामुखी छन्।
- ज्वालामुखी विस्फोट भएको बेलामा जिउ ज्यानमा खतरा पुग्ने गम्भीर विपद् निम्ति डर रहन्छ।
- ज्वालामुखी विस्फोटबाट जीवन रक्षा गर्नका निमित्त निम्न क्रियाकलापहरू गर्नुपर्छ।

तयारी गर्ने

- पहिल्यै देखि हाजार्ड म्यापबाट "आवश्यक चेतावनीको परिधि" कहाँ सम्म हो भनेर निश्चय गरी सकिन्छ।
- पहाड चढन जाने बेलामा निम्न तयारी गर्नुपर्छ।

- ज्वालामुखी चेतावनी वा ज्वालामुखी चेतावनी स्तर र खतरा नक्शा, आदि जाँच गर्नुहोस्
- पहाड चढन जाने सूचना दर्ता गर्नुपर्छ।
- सञ्चारको साधन या हेलमेटको तयारी गर्नुपर्छ।

महत्वपूर्ण बान्दि

ज्वालामुखी बिष्फोट सतर्कता स्तर

- ज्वालामुखी गतिबिधीको अवस्था अनुसार "सतर्कता आवश्यक क्षेत्र" र "गर्नु पर्ने कार्य" तुरन्त बुझिने गरी जारी गरिने सुचना हो।
- जापानमा भएको सकृय ज्वालामुखी मध्ये 4 वटा ज्वालामुखी चलायमान छ (2022 अप्रिलमा)
- ज्वालामुखी बिष्फोट सतर्कता स्तरमा निम्न 5 स्तरका छन्।

स्तर 5	सुरक्षीत ठाउँमा जाने (जोखिममा रहेको आवासीय क्षेत्रबाट सुरक्षीत ठाउँमा जानु आवश्यक छ)
स्तर 4	वृद्धहरूको स्थानान्तरण, इत्यादि (विशेष हेरचाह आवश्यक पर्ने वृद्धहरू र अन्य व्यक्तिहरूको निकासी, र जोखिममा रहेको आवासीय क्षेत्रका बासिन्दाहरूलाई खाली गर्ने तयारी आवश्यक छ)
स्तर 3	ज्वालामुखी नजिकको प्रतिबन्ध (विशेष हेरचाह चाहिने वृद्धहरू र अन्य व्यक्तिहरूलाई परिस्थितिमा निर्भर गर्दै बाहिर निकाले तयारी) जोखिममा रहेका क्षेत्रहरूमा प्रवेशमा प्रतिबन्धहरू, जस्तै आरोहण निषेध र पहाड प्रवेशमा प्रतिबन्ध।
स्तर 2	क्रेटरको नजिक जान प्रतिबन्ध (क्रेटर नजिक र वरपरका क्षेत्रहरूमा प्रवेशमा प्रतिबन्ध)
स्तर 1.....	सकृय ज्वालामुखी भएको कुरामा ख्याल गर्नुपर्ने कुरा (बिशेष गरी छैन)

ज्वालामुखी बिष्फोट चेतावनी/सतर्कता स्तरको बारेमा (अंग्रेजी)

<https://www.data.jma.go.jp/vois/data/tokyo/STOCK/kaisetsu/English/level.html>

ज्वालामुखी विस्फोट होला जस्तो (अथवा भएको) बेलामा

- मौसम विज्ञान विभागले जारी गर्ने 'ज्वालामुखी विस्फोट ब्रिकिड न्युज', 'ज्वालामुखी विस्फोट सावधानी सूचना' या 'ज्वालामुखी विस्फोट चेतावनी लेभल'को आधारमा, आवश्यक भएमा आफैले निर्णय गरेर सुरक्षित स्थलमा आश्रय लिनु पर्छ।
- गाउँपालिका/नगरपालिकाबाट 'आश्रय लिने निर्देशन जारी भएमा, सुरक्षित स्थानमा आश्रय लिनुपर्छ।
- पहाड चढदा चढदै माथि उल्लिखित जानकारी थाहा हुन आएको वा विस्फोट भइहालेको अवस्थामा, निम्न क्रियाकलाप गर्नुपर्छ।

- तुरन्त विस्फोट भएको ठाउँबाट टाढा भाग्नुपर्छ।
- पहाडमा भएका टहरा या सेल्टर इत्यादिमा आश्रय लिनुपर्छ।
- टाउको जोगाउनका लागि हेलमेट लगाउनु पर्छ।

परिच्छेद-1

परिच्छेद-2

परिच्छेद-3

परिच्छेद-4

परिच्छेद-5

परिच्छेद-6

परिच्छेद-7

परिच्छेद-8

परिच्छेद-9

परिच्छेद-10

परिच्छेद-11

परिच्छेद-12

3

आश्रय

3-1

आश्रय स्थल

विपद् बाट शरीरको रक्षा गर्नका निमित्त अस्थायी रूपमा आश्रय लिने स्थान या सुविधा स्थललाई आश्रय स्थल भनिन्छ।

विपद् आइपर्ला जस्तो (अथवा आइपरेको) अवस्थामा

- सेल्टरको सुचना आदिको आधारमा खतरायुक्त स्थानबाट चाँडै नै सुरक्षित स्थानमा गएर आश्रय लिनुपर्छ।
- अग्रीम रूपमा, बसोबास रहेको क्षेत्रमा रहेको आश्रय स्थल बारे बुझ्नपर्छ।
- आश्रय स्थल बारेमा, हाजार्ड म्याप तथा हरेक गाउँपालिका/नगरपालिकाको वेबसाइट आदिबाट बुझ्न सकिन्छ।
- पहिले नै दुवानमा परेको आदि आश्रय स्थल तर्फ जान खतरा भएको अवस्थामा अन्य सुरक्षित स्थान तर्फ भाग्ने (नजिकैको बलियो (राम्ररी बनाएको) भवन तर्फ भाग्ने, त्यो पनि नसकिने भएमा, घरको दोश्रो तला भन्दा माथी जस्ता थोरै भएपनि सुरक्षित ठाउँ तर्फ भाग्ने) आदि, सकेसम्म जीवन रक्षा हुने गतिबिधी गर्नै।

3-2

'आश्रय लिने जानकारी'

विपद् आइपर्ला जस्तो (अथवा आइपरेको) अवस्थामा सुरक्षित स्थानमा आश्रय लिनको लागि झकझकाउने जानकारीलाई 'आश्रय लिने जानकारी' भनिन्छ।

'आश्रय लिने जानकारी'हरू निम्न खालका हुन्छन्।

सतर्कता स्तर 3 बृद्ध व्यक्तिहरुको सेल्टर

- भनेको कस्तो जानकारी?

यो बिपदको कारण क्षति हुने सम्भावना भएकोले आश्रय स्थल तर्फ जानको लागि समय लाग्ने बृद्ध व्यक्ति या साना बालबच्चाहरूलाई आश्रय लिन झकझकाउने जानकारी हो।
- यो जानकारी प्रसारण भएमा

निम्न व्यक्तिहरूले खतरायुक्त स्थानबाट आश्रय स्थलमा जान सुरु गर्नुपर्छ।

- ① बृद्ध व्यक्ति
- ② अपाङ्ग व्यक्ति
- ③ बालबच्चा
- ④ अन्य, आफ्नो क्षमताले सेल्टरमा जान गाहो हुने व्यक्ति आश्रय स्थलमा जान समय लाग्ने व्यक्ति (गर्भवती आदि)
- ⑤ ① देखि ④ का व्यक्तिसँगै आउने मानिस
- ⑥ जिउ ज्यानलाई खतरा भएको महसुस गर्ने व्यक्ति

अन्य व्यक्तिले पनि आवश्यकता अनुसार साधारण गतिबिधी बन्द गरी आश्रय स्थलमा जाने तयारी सुरु गर्ने समय हो।

'सतर्कता स्तर 4 आश्रय लिने निर्देशन'

- भनेको कस्तो जानकारी?
 - प्रकोपबाट हुने क्षतिको जोखिम बढेको बेला यो सल्लाह जारी
- यो जानकारी प्रसारण भएमा
 - खतरायुक्त स्थानबाट सबैजना सुरक्षाको सुनिश्चितता गर्दै निम्न स्थानमा आश्रय लिन जानुपर्छ।

- ① आश्रय स्थल**
- ② आफन्त वा साथीहरूको सुरक्षित घर, धर्मशाला, आदि**

साथै, हाजार्ड म्याप आदि हेरेर निम्न लिखित 3 वटा शर्त पूरा गरेमा स्वनिर्णय गर्न सकेको खण्डमा घर भित्रै बसेर सुरक्षित रहन सक्ने सम्भावना पनि छ ।

- ① डुवानको कारण घर ढल्ने, भलिने खतरा हुने क्षेत्र (घर भलिने आदि डुवानको सम्भावना भएको क्षेत्र) मा परेको छैन भन्ने कुरा**
- ② डुवानको खतरा नभएको अग्लो घरमा बसिरहेको कुरा**
- ③ डुवानको पानी घट्ने बेलासम्म धैर्य गर्न सक्ने गरी पानी तथा खानाको प्रशस्त व्यवस्था भएको कुरा**

'सतर्कता स्तर 5 आपतकालिन सुरक्षाको सुनिश्चित'

- भनेको कस्तो जानकारी?
 - स्थिति अझै बिग्रिएर, पहिले नै बिपद आइसकेको वा बिपद नजीक आइसकेको अवस्थामा प्रसारण हुने जानकारी हो।
- यो जानकारी प्रसारण भएमा
 - सेल्टरमा नगएको भएमा ज्यानकै खतरा भएकोले तुरुन्त ज्यानको सुरक्षा सुनिश्चित गर्ने । सेल्टरमा जाने कुरा नै खतरा लागेको अवस्थामा केहि भएपनि ज्यान बचाउनको लागि तुरुन्त निम्न कार्य गर्नुहोस ।

- ① नजीकको बलीयो भवनको अग्लो भागमा भाग्ने**
- ② घरको दोश्रो तल्ला भन्दा माथी अलिकति भएपनि सुरक्षित स्थानमा भाग्ने**
- आदि**

महत्तमपूर्ण बनाएँ

"चेतावनी लेभल" साहितको 'आश्रय लिने जानकारी'

~चेतावनी लेभल भनेको के? ~

- सुनामीबाहेकको बाढीको क्षतिया भूस्खलनहोलाजस्तो अवस्थामा, कस्तो क्रियाकलाप गर्नुपर्छ भनेर सजिलैथाहा हुने गरी प्रसारण गरिने जानकारी हो।
- सन् 2019 देखि, 'आश्रय लिने जानकारी' र 'विपद् रोकथाम मौसमी जानकारी' सँगसँगै प्रसारण हुने गरेको छ।
- चेतावनी लेभलका निम्न 5 तहहरू रहेका छन्।

चेतावनी लेभल 1..... विपद् प्रतिको मनोवृत्ति उच्च बनाउने (वर्षात् या खोलाको जानकारीहरू, टिभी या इन्टरनेटमा खोज्ने।)

चेतावनी लेभल 2..... आश्रय लिन जाने तयारी गर्दै, कस्तो आश्रय क्रियाकलाप गर्ने हो, निश्चय गर्ने (आफुँ रहेको स्थान खतरायुक्त स्थान हो या खतरायुक्त स्थानबाट कहाँ कसरी भाग्ने भनेर खोज्ने।)

चेतावनी लेभल 3..... खतरायुक्त स्थानबाट वृद्ध व्यक्ति आदिले आश्रय लिन जाने (बुढाबुढी या बालबच्चा, भाग्र समय लाग्ने व्यक्तिहरू भाग्ने।)

चेतावनी लेभल 4..... खतरायुक्त स्थानबाट सबैजना आश्रय लिन जाने (सबैजना खतरायुक्त स्थानबाट सुरक्षित स्थान तर्फ भाग्ने।)

चेतावनी लेभल 5..... जीवन रक्षाको लागि सकेसम्म सबैभन्दा उत्तम उपाय अपनाउने (पहिले नै विपद् आइपरेको छ कि, नजीकै आएको अवस्था हो । आफ्नो महत्त्वपूर्ण जीवन रक्षा गर्नुहोस।)

3-3

आश्रय लिन जाने तरिका

वास्तविकतामा आश्रय लिन जाँदा निम्न कुराहरूमा ध्यान पुऱ्याउनुहोला।

- आश्रय लिन जानु अगाडि अवश्य पनि आगो निभाउनु पर्छ।
- आश्रय लिन जाँदा, सामानहरू सकेसम्म थोरै लिएर पछाडि बोक्नु पर्छ र, दुवै हात स्वतन्त्र रूपमा चलाउन मिले गर्नु पर्छ।

महत्वपूर्ण बानिय

डिजास्टर इमरजेन्सी म्यासेज सेवा

- दूला भूकम्प आएको जस्ता अवस्थाहरूमा, टेलिफोन सम्पर्क हुन गाहो हुने स्थिति आउने गर्छ।
- यस्तो अवस्थामा, डिजास्टर इमरजेन्सी म्यासेज सर्भिस उपलब्ध गरिन्छ।

आन्तरिक मामिला तथा सञ्चार मन्त्रालयको वेबसाइट पनि सारांश उल्लेख गरिएको छ।

https://www.soumu.go.jp/menu_seisaku/ictseisaku/net_anzen/hijyo/dengon.html

डिजास्टर इमरजेन्सी म्यासेज डायल (171)

ल्याण्डफ़ोन, मोबाइल फ़ोनबाट "171" डायल गर्दा, प्रयोग गाइडान्स अनुरूप सरल तरिकाले म्यासेजको रेकर्ड या प्ले गर्न सकिन्छ।

विस्तृतमा तलको वेबसाइटमा हेर्नुहोला।

NTT

NTT EAST

NTT WEST

NTT : <https://www.ntt.co.jp/saitai/171.html>

NTT EAST : <https://www.ntt-east.co.jp/saigai/voice171/>

NTT WEST : <https://www.ntt-west.co.jp/dengon/>

डिजास्टर म्यासेज बोर्ड (web171) (अङ्ग्रेजी भाषा/चिनियाँ भाषा/दक्षिण कोरियाली भाषा/जापानी भाषा)

कम्प्युटर या स्मार्टफोनबाट, ल्याण्डफ़ोन तथा मोबाइल फ़ोनको नम्बर राखेर सुरक्षित भए नभएको दर्ता/निश्चित गर्न सकिन्छ

यहांबाट प्रयोग गर्नुहोस !

<https://www.web171.jp/web171app/topRedirect/>

विस्तृतमा तलको वेबसाइटमा हेर्नुहोला।

NTT EAST

NTT WEST

NTT EAST : <http://www.ntt-east.co.jp/saigai/web171/>

NTT WEST : <https://www.ntt-west.co.jp/dengon/web171/>

डिजास्टर म्यासेज बोर्ड (मोबाइल फोन)

मोबाइल फोन कम्पनी पनि म्यासेजको सर्भिस उपलब्ध गरेका छन्।

विस्तृतमा तलको वेबसाइटमा हेर्नुहोला।

NTT DOCOMO : <http://dengon.docomo.ne.jp/top.cgi>

NTT DOCOMO

KDDI (au)

SoftBank/
Y!mobile

KDDI (au) : <http://dengon.ezweb.ne.jp/>

SoftBank/

Y!mobile : <http://dengon.softbank.ne.jp/>

विस्तृतमा तलको वेबसाइटमा हेर्नुहोला।

NTT DOCOMO : https://www.nttdocomo.co.jp/info/disaster/disaster_board/index.html

KDDI (au) : <https://www.au.com/mobile/anti-disaster/saigai-dengon/>

SoftBank : <https://www.softbank.jp/mobile/service/dengon/>

Y!mobile : <https://www.ymobile.jp/service/dengon/>

3-4

विपद्को बेलामा उपयोगी हुने मौसम जानकारी हासिल गर्ने

मौसम विज्ञान विभागले, विपद्को बेलामा उपयोगी हुने मौसम जानकारी गरेको छ।
ती मौसम जानकारीहरू टिभी, रेडियो, इन्टरनेट आदि मार्फत हासिल गर्न सकिन्छ।

भारी वर्षात या भूकम्प सम्बन्धी जानकारी (बहुभाषामा सेवा प्रदान)

<https://www.jma.go.jp/jma/kokusai/multi.html>

विपद् रोकथाम जानकारी

विपद् बारेको जानकारी तलको वेबसाइटमा हेर्नुहोला।

<https://www.jma.go.jp/jma/en/menu.html>

किकिकुरु (जोखिमी तहको सूचना वितरण)

विपद् आइपर्ला जस्तो जोखिमयुक्त स्थान बारेमा नक्सामा हेरेर निश्चय गर्नुहोला।

डुबान (होचो स्थानमा पानी जम्मे विपद्)

https://www.jma.go.jp/bosai/en_risk/#elements:inund

<https://www.jma.go.jp/jma/kokusai/multi.html>

बाढी (खोलाको पानी भरिएर ओभर-फ्लो हुने विपद्)

https://www.jma.go.jp/bosai/en_risk/#elements:flood

<https://www.jma.go.jp/jma/kokusai/multi.html>

भूस्खलन (पहाड या चट्टानबाट पहिरो खस्ने विपद्)

https://www.jma.go.jp/bosai/en_risk/#elements:land

<https://www.jma.go.jp/jma/kokusai/multi.html>

ज्वालामुखी विस्फोट चेतावनी लेभल

ज्वालामुखीको जानकारी

https://www.data.jma.go.jp/vois/data/tokyo/STOCK/kaisetsu/level_toha/level_toha.htm#level_vol

https://www.data.jma.go.jp/vois/data/tokyo/STOCK/activity_info/map_0.html

महत्वपूरण बनिहाल

भारी वर्षात् विशेष सावधानी सूचना

- मौसम विज्ञान विभागले, 'भारी वर्षात् विशेष सावधानी सूचना' जारी गर्ने गरेको छ।
- 'भारी वर्षात् विशेष सावधानी सूचना', केहि दशकमा एक पटक भारी बर्षाको अनुमान गरी गम्भीर विपद् जुनसुकै घडीमा आइहाल सक्ने अवस्थामा जारी गर्ने गरिन्छ।

महत्वपूरण बनिहाल

किकिकुरु (जोखिमी तहको सूचना वितरण)

- मौसम विज्ञान विभागले, बर्षाको अनुमान आदिको आधारमा डुबान/भूस्खलन/तुरुन्त होला जस्तो जोखिमयुक्त स्थानहरू नक्सामा इङ्गित गरेको "किकिकुरु (जोखिमी तहको सूचना वितरण)" गर्ने गरेको छ।
- किकिकुरु 'जोखिमी तहको सूचना वितरण'लाई मौसम विज्ञान विभागको वेबसाइटबाट हेरेक 10 मिनेटमा हासिल गर्न सकिनेछ।
- आफू रहेको क्षेत्रको जोखिमी तह उच्च भए नभएको जानकारी स्मार्टफोनहरूबाट हासिल गरेर सक्नो चाँडो आश्रय लिनको लागि जाऊँ।

महत्वपूरण बनिहाल

विपद्को समयमा उपयोगी हुने जानकारी प्रदान गर्न एप्लिकेशन "Safety tips"

- जापानमा, विदेशी पर्यटक लक्षित, विपद्को बेलामा उपयोगी हुने जानकारी प्रदान गरिने एप्लिकेशन उपलब्ध छ।
- यस एप्लिकेशनलाई स्मार्टफोनमा डाउनलोड गरेमा, आफ्नो वरिपरि निम्न खालका विपद् आइपर्न सक्ने सम्भावना रहेको कुरा अग्रिम रूपमा सूचित गरिनेछ।
 - ① 'भूकम्प सम्बन्धी आपत्कालीन ब्रेकिङ न्युज' (चाँडै नै ठूलो कम्पन आउने भएकोले आफ्नो जीवन रक्षा गर्नुहोस् भन्ने चेतावनीको सन्देश)
 - ② 'सुनामी सावधानी सूचना' (सुनामी आउने भएकोले अलो ठाउँमा भाय्युहोस् भन्ने चेतावनीको सन्देश)
 - ③ 'मौसम आदि सम्बन्धी विशेष आपत्कालीन सूचना' (दशकाँको अन्तरालमा एक पटक आउने ठूलो डिग्रीको भारी बर्षा तथा हुरी आदि जुनसुकै घडीमा आइपर्न सक्ने भन्ने चेतावनीको सन्देश)
 - ④ 'ज्वालामुखी विस्फोट ब्रेकिङ न्युज' (विस्फोट भएकोले आफ्नो जीवन रक्षा गर्नुहोस् भन्ने चेतावनीको सन्देश)
 - ⑤ टाइफुनको जानकारी (टाइफुन नजीकै आएकोले ज्यान बचाउनुस भन्ने खतराको सूचना)
- साथै, विपद् आइपर्दा उपयोगी हुने जानकारी प्रयोग गर्न सकिन्छ।
 - ① विपद्को बेलामा के गर्दा ठिक हुन्छ भनेर बुझ सकिने फ्लोचार्ट
 - ② वरपरका जापानी नागरिकहरूसँग कुरा गर्नका लागि चाहिने कम्पुनिकेशन कार्ड
 - ③ विपद्को बेलामा आवश्यक जानकारी सङ्कलन गर्न सकिने वेबसाइटको लिङ्क

Android : <https://play.google.com/store/apps/details?id=jp.co.rcsc.safetyTips.android>iPhone : <https://itunes.apple.com/jp/app/safety-tips/id858357174?mt=8>

Android

iPhone

